

U Srbiji deluju i Pokrajinski mehanizmi za rodnu ravnopravnost (Pokrajinski sekretarijat za rad, zapošljavanje i ravnopravnost polova, Pokrajinski ombudsman, Pokrajinski savet za ravnopravnost polova, Odbor za ravnopravnost polova Skupštine AP Vojvodine i Pokrajinski zavod za ravnopravnost polova), kao i lokalni mehanizmi – Komisije za rodnu ravnopravnost, čije je osnivanje, usvajanjem Zakona o ravnopravnosti polova, postalo obaveza lokalnih samouprava (čl. 39).

7.4. Učešće žena u političkom i javnom životu.

Donošenjem Zakona o izboru narodnih poslanika položaj žena je unapređen time što se Zakonom reguliše broj žena na izbornim listama. Ovo je uobičajena praksa u velikom broju evropskih zemalja. Zakon propisuje da na izornoj listi među svaka četiri kandidata po redosledu na listi mora biti po jedan kandidat pripadnik onog pola koji je manje zastupljen na listi, a ukupno na izornoj listi mora biti najmanje 30% kandidata manje zastupljenog pola. Ukoliko lista ne ispunjava ove uslove smatraće se da sadrži nedostatke za proglašenje izborne liste, i ukoliko ih predlagač ne ukloni, Republička izborna komisija odbiće proglašenje izborne liste.

Istraživanje koalicije civilnog društva kao deo inicijative Otvorenog parlamenta sredstvima USAID „Žene u parlamentu – samo kvota ili stvarni uticaj“, predstavljeno u martu 2014. godine, pokazalo je da nejednakost žena u parlamentu postoji i pored propisanih kvota. Žene se na izbornim listama nalaze u većem broju tek posle 100. mesta, čime se smanjuje njihova šansa da uđu u parlament. 5,4% poslanica navelo da su bile neposredno izložene nejednakom tretmanu u parlamentu, tri poslanice su navele da su bile diskriminisane više puta, a čak 22% poslanica su bile predmet diskriminatornih komentara, šala i ponuda od strane muškaraca u parlamentu. Rezultati istraživanja su pokazali da poslanice češće podnose amandmane na zakonske predloge i više učestvuju u diskusijama o zakonima nego poslanici, ali teže ulaze u poslaničke klupe jer im obično prethodi otežan uspon u stranačkim strukturama.

Istraživanje o učešću žena u odlučivanju na lokalnom nivou, sprovedeno za potrebe Uprave za rodnu ravnopravnost u okviru implementacije Nacionalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti i poboljšanje položaja žena (2010–2015), pokazalo je da su u 4 od 81 lokalne samouprave na čelu bile žene (4,9%), od čega je jedna smenjena odmah nakon prikupljanja podataka. Uočljiva je tendencija da se žene nalaze na izvršilačkim i operativnim funkcijama, a ne i na upravljačkim. Tako se 72,5% žena nalazi na pozicijama šefova/ca kabineta predsednika opština.

U aktuelnoj Vladi Aleksandra Vučića, od 19 članova Vlade, četiri su žene, od kojih su dve istovremeno i potpredsednice Vlade. Žena je i na mestu šefa pregovaračkog tima Srbije sa Evropskom unijom. Prema podacima međunarodne organizacije Interparlamentarna unija (IPU), Srbija je zauzima 25. mesto na listi država sa najvećim brojem žena u parlamentu (34%), ispred većine država članica EU, i ispred susednih država iz regiona. To je za dva mesta lošije nego prošle godine.